

Güneş Enerjisi Maliyetleri Artık Nükleerden Daha Ucuz

Çeviri : H. Avni Gündüz
havni.gunduz@emo.org.tr

Kuzey Caroline'da bulunan Duke Üniversitesi güneş enerjisi maliyetlerinin nükleer enerji maliyetlerinden daha ucuz olduğunu gösteren bir rapor yayınlamıştır.

Bu konudaki bildiri John O. Blackburn, (Duke University of North Carolina iktisat profesörü) ve Sam Cunningham (yüksek lisans öğrencisi) tarafından yazılmıştır. Bildiri, "Güneş ve Nükleer Maliyetleri-Tarihi Kesişme" adı altında hem güneş ve nükleer enerji maliyetlerindeki bu değişikliği göstermekte ve maliyetlerini karşılaştırarak güneşin düşük fiyatlı yenilenebilir enerji kaynağı olarak sahneye çıktığını göstermektedir.

Güneş enerjisi fazla risk taşımayan temiz yenilenebilir enerji kaynağıdır, ancak çok pahalı olmasından dolayı uygulamalar yaygınlaşmamaktadır. Diğer yanda ise, kullanımında çeşitli riskler taşıyan ve çevreye zarar veren uranyum madenciliği, nükleer silah yapımı

olasılığı, taşınmasındaki ve nükleer atıkların depolanmasında sorunlar olan nükleer enerji.

Son on yıl içerisinde nükleer enerji maliyetleri tırmanışa geçerken, güneş enerjisi maliyetleri düşüşe geçti. Mark Cooper'a göre (Vermont Hukuk Okulu Enerji ve Çevre Enstitüsü, kıdemli ekonomist), nükleer enerji maliyetleri önemli ölçüde artarak 2002 yılından 2010 yılına kadar reaktör başına 3.000.000.000 \$'dan 10.000.000.000 \$'a ulaşmıştır. Daha kötüsü; bu fiyatların tırmanması beklenmektedir. Vergi mükellefleri milyarlarca doları "düşük karbon hedeflerine ulaşmak için gereken para" olarak ödeyeceklerdir. Hükümetin tam olarak yaptığı da "nükleer enerji kullanımına itme" politikasıdır.

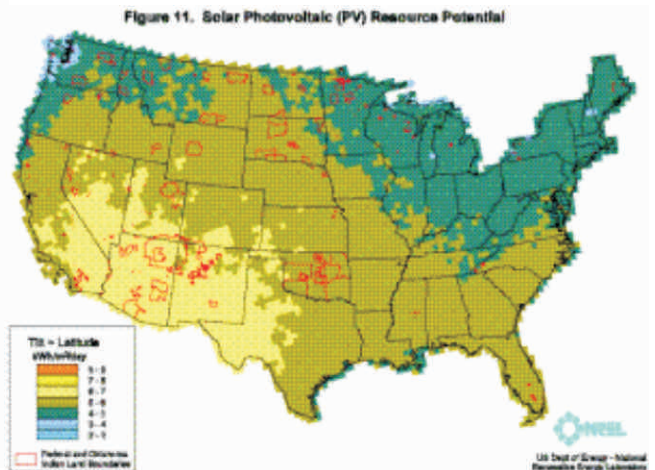
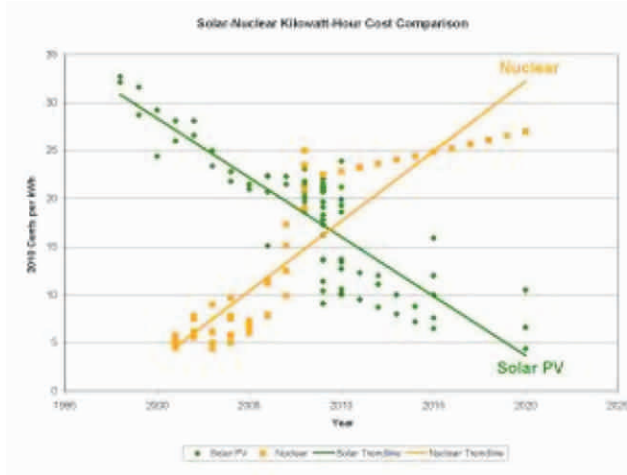
"Diana Powers of New York Times"a göre; nükleer enerji şirketleri açıkça ABD'de nükleer enerji kullanımını için gayret gösterirken, gerek federal ve eyalet düzeyinde gerekse hükümete kredi garantileri, vergi ve

teşvikler için de bastırıyor olsa gerek.

"1943'ten 1999'a kadar, ABD hükümetinin, rüzgar, güneş ve nükleer enerji için sübvansiyonları, Washington'da bir araştırma kuruluşunun raporuna göre 151 milyar \$ olmuştur; bunun %96,3'lük kısmı ise nükleer enerjiye gitmiştir.

"Devlet düzeyinde, yeni reaktörlerin yapım sürecinde maliyetleri karşılamak için sanayicilere baskı yapılmış ve son kullanıcılar inşaatın başlamasından önce kurulan finansman sistemi nedeniyle fazladan para ödemişlerdir. Uzun inşaat süreleri ve sık yaşanan gecikmeler sürecinde, bu elektrik kullanıcılarının inşaat bitene kadar 12 yıl yüksek fiyatlar ödemeye başladıkları anlamına gelmektedir."

Ancak "Blackburn ve Cunningham"ın araştırması göstermiştir ki güneş enerjisi maliyetleri kilowatt saat başına 16 sent civarına düşerek nükleer enerji maliyetleri ile aynı olmuştur. Ardından nükleer maliyetinin altına düşeceği görüldüğünden,

umut edilir ki hükümet nükleer kullanımını teşvik etmek yerine düşük karbonlu ve düşük maliyetli güneş enerjisi ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarının bir kombinasyonu olarak enerji üretimini düşünebilir.

Blackburn ve Cunningham raporlarında "Herkes, her iki "yeni güneş" ve "yeni nükleer enerji" maliyetlerinin klasik enerji üretimlerinden daha

pahalı olduğunu anlamalıdır" diyerek enerji üretim maliyetlerinin, özellikle enerji verimliliği programlarını yenileyemeyenler için artacağını belirttiktedirler. Enerji faturaları güneş enerjisi kullananlarda daha az artacaktır. Nükleer enerji kullananlarda ise daha fazla.

Blackburn ve Cunningham yeni bulgularında, nükleerden çok daha tehlikesiz güneş enerjisi kullanımını,

North Carolina ve sonunda diğer ABD devletleri için büyük fırsat olarak gördüklerini düşünmektedirler. Raporlarında ticari büyüklükteki güneş enerjisi firmalarının enerji fiyatlarını halihazırda kWh başına 14 cent olarak teklif ettiklerini ve bunun nükleer santralardan elde edilen enerjinin satış fiyatı olan 14-18 cent aralığında iyi bir fiyat olduğunu göstermektedirler.

Dakika Bir Gol Bir

Dağıtım şirketlerinin özelleştirilmesi hız kazandı ve son dört bölge hariç ülkedeki tüm elektrik dağıtım şirketleri satıldı.

Enerjinin kamu eliyle dağıtılması ve tek elden yönetilmesi gerektiği hakkındaki yazıların sayısı unutuldu; gelen geçen hükümetler ise dışarıdan modellenen kurguya göre sistemi özel sektöre devretmeye devam ettiler.

Şimdi yapılan son ihalede satış fiyatlarının yüksek çıkması, sanki kendileri emek verip sermaye koymuş gibi bürokratlar tarafından "çok başarılı" bir satış olarak nitelendirildi. Oysa kapitalist sistemde her şeyin bir fiyatı vardır ve bu yüksek fiyatların "yol, su elektrik" yani artan fiyatlar şeklinde geri döneceği kesindir. Hiç kimse durup dururken 800-900 milyon dolar değerine ancak ulaşması beklenen bir şirkete 1,990 milyar dolar vermez. Hayır için hiç vermez. EMO'nun ilk açıklamasında da bu konu gündeme getirilmiş ve hemen 2012'ye kadar fiyatların EPDK tarafından belirlendiği ifade edilerek zam olamayacağı yanıt verilmişti. Ancak bir gün sonra EPDK başkanı sektörde "konsolidasyonlar" olabileceğini duyurdu.

Bugünkü haberlerde ise GEDİZ EDAŞ'a en yüksek teklifi veren şirketin yöneticisi "tarifeler sektörün

geleceğini belirleyecek, belirlenecek tarifelerin sektörün yaşayıp yaşamaması için hayati olacağını" söyleyerek enerjide "zam" müjdesini verdi.

Ne diyelim; "hayır"lı olsun

Şirketler iç içe geçince rekabet nasıl oluşacak?

Özelleşme yapılıncaya rekabet olacak, yatırımlar artacak ve hizmet kalitesi yükselecek deniliyordu. Şirketler iç içe geçmiş durumda olursa rekabet nasıl sağlanacak sorusuna rekabet kurulundan yanıt geldi:

"ANKARA - Rekabet Kurulu, Uludağ Elektrik Dağıtım'ın Limak, Kolin İnşaat ve Cengiz Holding'in kurduğu Uluğ Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş. tarafından devralınması işlemine belirli koşullar çerçevesinde izin verilebileceğine karar verdi.

Kurulun konuyla ilgili dün aldığı karar, Rekabet Kurumunun internet sitesinde yayınlandı.

Kurul, Limak İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve Cengiz Holding A.Ş. tarafından kurulan Uluğ Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş. adlı teşebbüsün Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin yüzde 100 hissesini Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'ndan (ÖİB) devralması işleminin, tarafların

ortaklık şeklindeki mevcut haliyle kalmaları durumunda teşebbüsler arası anlaşma olarak değerlendirilerek, Rekabet Kanunu'nun rekabeti sınırlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlarla ilgili 4. madde hükümlerinden 5 yıl süreyle muafiyet verilebileceğine karar verdi.

Ayrıca bir başka alternatif olarak, gerekçeli kararın yayımlanmasının ardından 12 ay içinde söz konusu ortaklıktan Cengiz Holding A.Ş.'nin çıkartılması ya da yeniden yapılanmaya giderek söz konusu üç ortağın elektrik dağıtım faaliyetlerinin birleştirilmesi durumunda devralmaya izin verilebileceği de karara bağlandı.

Öte yandan Kurul'un, Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş., Limak Yatırım Enerji Üretim Dağıtım İşletme Hizmetleri ve İnşaat A.Ş. ve Cengiz Holding A.Ş. tarafından kurulan Çamlı Enerji Dağıtım ve Perakende Satış Hizmetleri A.Ş.'nin, Çamlıbel Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin yüzde 100 hissesini ÖİB'den devralması işlemiyle ilgili 26 Ağustos'ta aldığı karar da açıklandı.

Kurul'un, Çamlıbel Elektrik A.Ş.'nin devrine ilişkin kararı da Uludağ Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin devralınması işlemi konusundaki kararla aynı çerçevede çıktı. (Dünya Gazetesi, 31/08/2010)"